

Siikaisten synty

Vanha muistitietoon pohjautuva runo. Runon ovat 1840-luvulla koonneet otamolainen kapteeni Sallgrén ja maanviljelijä Isotalo

Myt on kysymys kynän alla
 asia vankka vastattava:
 mistä on alkuasujaimet,
 mistä on suku sokkalaisten
 mistä on Siikaisten sikiöt?
 Mistä on alku Anttilalle?
 Mistä Mattilan mainio pyytinki?
 Kuinka kylät kokoontuivat?
 Kuinka kansat kokoontuivat?
 Kuinka on tehty temppeleiksi
 rakennettu Herran huone?
 Mistä on saatu opettajat,
 papit parhaat valittu

Lähti pojat pohjalaiset
 Siikajoen sikiöitä
 Oulun läänistä oivalliset
 Mettämiehet miehuulliset
 hiihti hirvien perässä
 tuli maille kaukaisille
 erämaille mainioille
 kussa kontiot asuivat
 sudet julmat juoksenteli.
 Silloin maa oli autio asujoista.

Seki pirtin tullessansa
 joenrannalle rakensi.
 Siitä kasvoi kansakunnat
 siitä perhekunnat pemahti.
 Pojat tuli poloisiksi
 tyttäret typerän näköisiksi.
 Millä mieli kalastella
 mikä hiihti mettämaita
 isän kanssa karhun pyynnissä.
 Toiset kaitsi kartanoita
 mettät perkaili pelloiksi
 Tästä syntyi asuinpaikka,
 ajan muutaman perästä
 mainittiin Mattilan taloksi.
 Tästä kulki asujaimet
 myötävirtaan visusti
 joen sorkealle sovitti

asuinpaikan parhaimman
 josta sitten kiriläiset
 sorkkalaisiksi sovitti.
 Ne oli alkuasujaimet
 alku Anttilan talolle

Mäin kasvoi kansakunnat
 kyläkunnat kokoontuivat.
 Kylä kutsuttiin Siikaisiksi
 kun oli sikiöt Siikajoelta
 Siikaisista on siemen tullut
 siitä leveni Leväsjoelle
 siitä suku Saarikoskeen
 Petkeleen perään pemahti
 toiset Hirvijärveen lehahti
 Pyntäisten perälle pyrähti
 Samminmajaan saatavana
 ja Leppijärvelle leveni.
 Jopa joukko jumalisiin
 Otamoille oivallisin
 siirsi isän siunauksen
 alkoi työnsä autuaasti
 asui talonsa taitavasti.

Mäin joukot lisääntyivät.
 Kyläkunnat vahvistuivat.
 Kansa kasvoi kuritonna
 erämaissa mainioissa.
 Näin kasvoi mettä-maija
 kansa vankka vaurastui,
 jollei ollut oppiansa, sanan
 pyhän valkeutta.
 Lapset kasvoi kastamatta
 kaukana pappien parista.
 Kurjet heitä kuuluttivat
 pariskunnat parhaimmatkin.
 Ei nähty kruununmiestä,
 eikä tunnettu tuomaria,
 joka asiat johdattavi
 riitaveljet asettavi.
 Tuli riita veljeksille
 kamppaus kansojen välille.

Eipä kuulunut kunnon ääntä
kansakunnan huulista.
Kyläkunnat nimitettiin
kansakunnat kauniimmaksi
monilla mokoma-nimillä,
niin kuin sitä todistaapi
runo vanha Siikaisten,
aivan selvillä sanoilla
sanoilla näin kuuluvilla:
"Siikaisten siunaamattomat
otamolaiset oivalliset
vanhurskaat vakaat
Leväsjoen leivättömät
Saarikosken saamattomat
Leppijärven levolliset
vielä viisaat lauttalaiset."

Vielä asujat ahdistettiin
vuorimaille mainioille
Vuorijärven rannoille,
jos luola käärmeillä
asunto maan madoilla.
Siitä vanha vuorilainen
sanoilla selvillä todistaa:
"että käärmeet siellä lenteleapi
siivillä sievillä sipsuttaapi
suven suvisen tullessa.
Koska kirveellä kopajaapi
puista niitä putoileapi".

Koska kansat enenivät
talot taitavat rakennettiin
joita oli kaksitoista
yhteen summaan luettuna.
Niitä asui miehet miehuulliset
talon taitavan ukot,
jotka yhteen kokoontuivat,
asiasta paljon puhelivat,
että on pitkä kirkkomatka,
matka pitkä Ulvilahan,
Vaan jos teemme itsellemme
kirkon pienen erittäisen, saamme siitä
kappelinkin
Karvian pienelle pitäjälle.
Vaan kuinka tehdä Herran huone,
ja minkä paikkaan pantaisiin?
Paikka on paras Siikaisissa
Kovan kallion päällä.

Siinä on paikka temppeleille paikka
paras Herran huoneelle,
Mutta missä ompi vierahampi
mistä saada toimellinen,
pykimestari pyydetään?

Sli Vimperi viisas mies
Leväsjoen torppari toimellinen,
joka ei ollut koulua käynyt
oppihuoneisiin osannut.

Ei ollut etäällä käynyt
hakemassa harjoitusta.
Otettiin hänet oivalliseksi
pykimestariksi pyydettiin.
Hän teki temppelekin
honkapuista hohtavista,
tornin päälle toimellisesti
ilman riitinkiä ripusti,
kussa kellot kumajaapi
malmit helisee heleäst
Herran kunniaksi kumajaa

Eipä lupaa pyydettykään
konstorjumista korkealta,
että tehdä temppeleä
rakentaa Herran huonetta.

Silloin kun kuningas Kustaf,
ruhtinas suuri Ruotsin maalle,
kuninkaaksi kruunattiin,
astui valtakunnan istuimelle,
silloin siikalaiset laittelivat,
rukouskirjan Ruotsin päälle,
kuninkaalle Kustaaville,
joka hallitsi Ruotsin maata.
Oli ruhtinas suuri Suomen maalle,
Antoi kirkon kelloinensa
kruunupäiväns kunniaksi
kappelioikeuden oivallisen
siikalaisille sovitti.
Pani papin paraamman
sielun-paimenen sievimmän.
Nytpä saivat kerran kuulla
Opin oikean sanoja.
Silloin seisoi seurakunta,
ihanasti istuskeli
pahat Siikaisten pakanat
ajallansa saarna-ajat